

ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳು

ಪಾ. ವೆಂ. ಆಚಾರ್ಯ

ಮಾನವಿಕ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಪುಟ ೮ ಸಂಚಿಕೆ ೧

ಮೈಸೂರು
ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ
೦೯೬೮

ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಜೀವನಮೌಲ್ಯಗಳು

ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯ ಇವೆರಡೂ ಪ್ರಾಣಿಯೋಕದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೇ ವಿಶೇಷವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳು. ಈ ಏಕದೇಶೀಯತೆ ಅಕಸ್ಮಿಕವಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ತಿರ್ಯಕ್ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ತಿಳಿಯುವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲ್ಲ. ಹುಲಿಯಂಥ ಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಬೇಟೆ ಆಡಲು ಅಸ್ಪಷ್ಟ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೂ ಇಲ್ಲ. ಕಣಜದ ಹುಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅದು ತತ್ತಿಗಳನ್ನಿಡುವ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ಅರೆಜೀವ ಹುಳು ನನ್ನು ತಂದು ಅದರ ಮೇಲೆಯೇ ತತ್ತಿ ಇಟ್ಟು ಗೂಡನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ತನ್ನ ಸಂತಾನವನ್ನು ಅದು ಹಿಂತಿರುಗಿಯೂ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ತತ್ತಿ ಒಡೆದು ಮರಿಗಳಾಗಿ ಅವುಗಳು ಆ ಹುಳುವನ್ನು ತಿಂದು ಹೊರಬಂದು ವಿಶಾಲ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ತಾವು ಬದುಕನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಮಕ್ಕಳ ಕಾಟದಿಂದ ಸೋತ ಎಷ್ಟೋ ತಾಯಂದಿರು ತಾವು ಕಣಜದ ಹುಳಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಸಶ್ಚಾಸ್ತ್ರ ಪಡಬಹುದು. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಾವಿನವರೆಗೆ ತಮ್ಮ ವಾಸನಾಬಲದಿಂದ ಅಂದರೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಕವಾದ ಪ್ರಚೋದನೆಯಿಂದಲೇ ಸಕಲ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರು ಬಂದರೂ ಈ ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತ ವಾಸನೆಯಿಂದಲೇ ಅವು ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಸುಖಿಗಳು ಅಲ್ಲವೆ? ಅದರೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವಿಲ್ಲದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಎದುರಾದರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಪ್ರಾಗೈತಿಹಾಸಿಕ ಕಾಲದ ಪೆಡಂಭೂತಗಳು ನಿರ್ವಂಶ ವಾದದ್ದು ಹೀಗೆಯೇ ಎಂಬ ಸಂಶಯವಿದೆ. ಹೊಸಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಅವುಗಳ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಮನುಷ್ಯ ತರಬೇತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾಡುವಷ್ಟು ಅಶ್ಚರ್ಯಕರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸ್ವಜಾತಿಯಿಂದ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮಾಡಲಾರವು. ಅವು ತಮ್ಮನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ ಅವುಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತು ಇದೆ; ಆದರೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ : **They know, but don't understand.**

ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಮೌಲ್ಯದ ಅರಿವು ಇಲ್ಲ. ಮಂಗನಂಥ ಕೆಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯ ತರಬೇತು ಮಾಡಿದಾಗ ಒಂದು ತರಹದ 'ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮೌಲ್ಯ'ದ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಅವು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಇವೆ. ಯಂತ್ರದ ಹಿಡಿಕೆ ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ರಟ್ಟಿನ ಬಿಲ್ಲೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ; ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಂಗಗಳು

ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಡಿಕೆ ತಿರುಗಿಸಿ ದುಡಿದವು. ದುಷ್ಟ ಕಂಠರೆ ಕುಂಜಾರು ದಡ್ಡನ ತಲೆ ಕೂಡ ಓಡತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವನ್ನು ಕೂಡ ಮನುಷ್ಯನ ಮಾಲ್ಯ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಹೋಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಈ ವೈಷಮ್ಯದ ಚರ್ಚೆ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಪ್ರಸ್ತುತ ಎನಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಮಾಲ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮುಂದೆ ಪ್ರತಿಸಾದಿಸಲಿರುವ ಅಂಶಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿವೆ.

ಆದರೆ ಮೊದಲು ಮಾಲ್ಯ ಎಂದರೇನು? ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತೀಯರ 'ಸತ್', 'ಷುರುಷಾರ್ಥ', 'ಪ್ರಯೋಜನ' ಮೊದಲಾದ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಲ್ಯ ಕಲ್ಪನೆಯ ಅಂಶ ಇದೆ. ಗ್ರೀಕರ 'ಒಳಿತನ' ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಲ್ಯದ ಅಂಶ ಉಂಟು. ಕೇವಲ ಭೌತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಲ್ಯ ಎಂಬ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕ್ಯಾಂಟ್ ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಜಿತ ಕ್ರಿಯೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮಾಲ್ಯದ ಸತ್ಯತ್ವವನ್ನೂ ಸಾಂಗತ್ಯವನ್ನೂ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿವ ಅಂದರೆ ನಮಗೂ ಸುತ್ತಲಿನವರಿಗೂ ಹಿತ ಅಥವಾ ಮಂಗಲವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಂಥಾದ್ದು, ಸುಂದರ ಎಂದರೆ ಸಂಗೀತ, ಕಲೆ, ಆಕಾರಸೌಷ್ಠವ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಿತವಾದ ಅನುಭವವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಂಥಾದ್ದು ಮತ್ತು ಸತ್ಯ ಅಂದರೆ ಲೌಕಿಕ ತಥ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಬೇರೆ ಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಏಕ ಸೂತ್ರತೆಯನ್ನು ಕಾಣುವಂಥದ್ದು. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಮಾಲ್ಯಗಳ ಪರಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಕೆಲ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳು ಆರ್ಥಿಕ, ತಾರ್ಕಿಕ, ಕಲಾತ್ಮಕ, ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಎಂದು ಪಂಚವಿಧ ಮಾಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವು ಉತ್ತರೋತ್ತರವಾಗಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಭಾವಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಮಾಲ್ಯಗಳ ಪ್ರಯೋಜನ ವಿಶೇಷವಾದದ್ದು. ಆಹಾರ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಜೀವಿಗೆ ಒಂದು ಸಮಾಧಾನ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಆ ಸಮಾಧಾನದ ಸಲುವಾಗಿ ಜೀವಿ ಪುನಃ ಪುನಃ ಆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮಾಲ್ಯಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ದೊರಕುವ ಸಮಾಧಾನ ಈ ವರ್ಗದಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಿನ ಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅದು ಒಂದು ಹಿತವಾದ ಭಾವನೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗುವ ಸಮಾಧಾನ, ಸುಖ ಇವುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಿಸಬಹುದು. ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ದೊರಕುವ ಸುಖವೂ ಇಂಥಾದ್ದೇ, (ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿದರೆ ಕೃಷ್ಣ ಮೂರ್ತಿಯ ಬದಲು ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಮೂರ್ತಿ ಕಾಣತೊಡಗಿದರೆ ಅ ಮಾತು ಬೇರೆ.)

ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಮಾಲ್ಯದ ಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅದರ ಅನುಸಂಧಾನದ ಯತ್ನವೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರೂ ಮಾಲ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ ಹೆಚ್ಚುಮಟ್ಟಿಗೆ ತರಬೇತಿಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕದ್ದು. ತರಬೇತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದೆಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಣ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಮಾಲ್ಯಪಾಲನೆಯಿಂದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ದೊರಕುವ ಸಮಾಧಾನದ ಲೋಕೋತ್ತರ ಅನಂದದ ವರ್ಗದ್ದೆಂಬುದು ನಿಜವಾದರೂ ಅದು ಮನುಷ್ಯನ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದದ್ದು. ಮಾಲ್ಯಗಳ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬೆಳೆದಿರದಿದ್ದರೆ ಮಾನವ ಕುಲದ ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಉಳಿವೇ ಗಂಡಾಂತರಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮಾಲ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಇರಬೇಕು.

ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮಾಲ್ಯದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವ ಮೊದಲು ಮಾಲ್ಯ ಕಲ್ಪನೆಯ ಹುಟ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಮಾಲ್ಯವೆಂಬುದು ಎಷ್ಟೇ ಲೋಕೋತ್ತರವಾದರೂ ಅದು ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಜನ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ವಿಸ್ತರಣೆ ಅಥವಾ

ಆದರೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಗುಣವೇ ಆಗಿದೆ. ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪ್ರಚೋದನೆ ಅಥವಾ ವಾಸನೆ (instinct) ಸರ್ವಸ್ವವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿ ಕುಲಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದೆ. ಇಂದ್ರಿಯ ತೃಷ್ಣೆಗಳಾದ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಮೈಥುನದ ಹಂಬಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಉದಾತ್ತ ಎನ್ನಬಹುದಾದ ಮರಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೂ ಇದೆ. ಇದು ಸರ್ವವಿದಿತವಾದದ್ದು. ಹಾಗೆಯೇ ಕಾಮಕ್ಕೆ ಜೊತೆಯಾದ ಕ್ರೋಧ ಮತ್ತು ಮತ್ಸರಗಳೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾದ ಹೋರಾಟವೂ ಇದೆ. ಅವರೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಲುವಾಗಿಯೋ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೋ ಎರಡು ಗಂಡು ನಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಥಾ ಕಲಹವಾದರೂ ಅವು ಒಂದನ್ನೊಂದು ತೀರ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಹಿಂಸಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡರಲ್ಲಿ ದುರ್ಬಲವಾದದ್ದು ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುತ್ತದೆ. ಅಮೇಲೆ ಸಬಲವಾದದ್ದು ಅದನ್ನು ಕಾಪುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಸಮಬಲ ನಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘ ಹೋರಾಟವಾಗಬಹುದು. ಕೊನೆಗೆ ಸೋತ ನಾಯಿ ಅಂಗಾತ ಬಿದ್ದು ತನ್ನ ನಾಳಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದ ನಾಯಿಯ ಮುಂದೆ ಒಡ್ಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಶರಣಾಗತಿಯ ಸೂಚನೆ. ಶರಣಾಗತವಾದ ನಾಯಿಯನ್ನು ಬಲಿಷ್ಠ ನಾಯಿ ಮುಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಹಿಂಸಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಜಲ ಸ್ಥಲ ಗಗನ ಚರ ಇವೆಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಜಾತೀಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲದಿರುವ, ಹಿಂಸಿಸದಿರುವ ಮನೋವೃತ್ತಿ-ನಿರೋಧಕ ಅಂತರ್ವೃತ್ತಿ-**inhibition** ಹೆಚ್ಚು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇರುವುದನ್ನು ಪ್ರಾಣಿಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಗಮನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬುದ್ಧನ ಅಹಿಂಸಾಚೋದನೆ ಕೇಳಿಬಂದ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲ. ಅವುಗಳ 'ರಕ್ತ'ಗತವಾದ ಗುಣ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಜಾತಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲದಂತೆ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ತಡೆಹಾಕುತ್ತದೆ.

ಶೈಂಗಿಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತ ನಿರೋಧಗಳು ಇವೆ. ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಭೋಗಿಸುವ ಕ್ರಮ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಬೆದೆಗೆ ಬಂದ ಹೆಣ್ಣು ಲಿಯನ್ನು ಗಂಟು ಬೆನ್ನಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಹೋಗಿ ಬಿಲ ಹೊಕ್ಕರೆ ಗಂಡು ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಣೀ ಸಾಹೇಬರ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಹೊರಗೇ ಕಾಯುತ್ತದೆ. ರಾಣೀ ಸಾಹೇಬರ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಬಾರದೇನೇ ಹೋದರೆ ಒದೆ ತಿಂದ ನಾಯಿಯ ಹಾಗೆ ಜೋಲುಮೋರೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ವಾಪಸಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಅತಿಕ್ರಮಣ ಅದು ಮಾಡುವುದು ಅಪರೂಪ. ಪೀನಲ್ ಕೋಡಿನ **sanctions** ಇಲ್ಲದೇನೇ ಕ್ಷುದ್ರಪ್ರಾಣಿಯಾದ ಇಲಿ ನೀತಿಯುತವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ನಿಸರ್ಗದ ಮೋಡಿ. ಬುದ್ಧಿಯ ಗಾಡಿಯಲ್ಲ.

ಸಾರಾಂಶ ಇಷ್ಟೇ. ತಿರೈಕ್ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಅಪಾಯಕರ ಸಂಘರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯನ **fight to the finish** ಮನೋವೃತ್ತಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಕೋಡು, ಉಗುರು, ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಸಜ್ಜಿತವಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಇಡೀ ಕುಲಗಳೇ ಹೆಣ್ಣು ಅಥವಾ ನಾಯಕತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಹೋರಾಟಗಳಲ್ಲಿ ಸುಂದೋಪಸುಂದರ ಹಾಗೆ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗಬಹುದಿತ್ತು.

ಇನ್ನು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ನೋಡೋಣ. ವಿಕಾಸದ ಯಾವುದೋ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ಮಿದುಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಶಕ್ತಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಬಂತು. ಊಹಾ ಮತ್ತು ಅಪೋಹಾ ವಿಧಾನದ ತತ್ವದಿಂದ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಪರಿಸರವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪ್ರಚೋದನೆಗಳಿಗೆ ಅಧೀನವಾಗಿ ಉಳಿಯದೆ ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭುತ್ವ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ತರ್ಕದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಇದನ್ನೇ ನಾವು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎನ್ನುವುದು. ಆದರೆ ಯಾವುದು ತನ್ನನ್ನು ಪ್ರಾಣಿಯೋಕದ ಪ್ರಭುವಾಗಿ ಮಾಡಿತೋ ಆ ವಿಚಾರಶಕ್ತಿಗೆ ಮನುಷ್ಯ ಬೆಲೆ ತೆರಬೇಕಾಯಿತು. ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅತ್ಯರಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ಜಾತಿರಕ್ಷಕ ವಾಸನೆಗಳು ಅವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋದವು.

ಆದರೆ ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ, ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಮತ್ಸರಗಳು ಅವನಲ್ಲಿಯೂ ಬಲವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದವು. ಬಲಾತ್ಕಾರ, ಮಾರಕವಾದ ಪ್ರತಿಹಿಂಸೆಗಳಿಗೆ ತಡೆಹಾಕುವ inhibitions ಮಾತ್ರ ಮಾಯವಾದವು. ಬುದ್ಧಿ ಬಲವನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿ ತನ್ನ ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬಾರದೆಂದು ಅವನ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ತಡೆಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮನುಷ್ಯನು ಸ್ವಜಾತಿಯವರನ್ನು ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲುವ ಮತ್ತು ತಿನ್ನುವ ಅಪೂರ್ವ ಪಶುವಾದ. ಮನುಷ್ಯನ ಈ ಅಮಾನುಷ ಯುಗದ ಅಗುಹೋಗುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪುರಾತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೂ ಮನುಷ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೂ ಧಾರಾಳವಾದ ಪುರಾವೆಗಳನ್ನು ಅಗೆದು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಬಹುಶಃ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾನವಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಲ್ಯಗಳು ಎಂದು ನಾವು ಕರೆಯುವ ಅಂಶಗಳು ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ರಬೇಕು ಮತ್ತು ಮಾನವಕುಲದ ತಲೆ ಕಾಯಲು ಸಹಾಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಮಯ ಸಾಲದು. ಆದರೆ ಮಾನವಮಾತ್ರರು ಇಂದು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಒಪ್ಪುವ ದಯೆ, ಶರಣಾಗತ ರಕ್ಷಣೆ, ಸ್ತ್ರೀ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಮಾಲ್ಯಗಳಿಗೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಸರ್ಗವೇ ಇಟ್ಟ ನಿರೋಧ (inhibitions) ಗುಣಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಸಾಮ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮಾಲ್ಯ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವನ ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಉಳಿಗಾಲ (biological survival) ಮತ್ತು ಬೆಳೆಗಾಲ (successful propagation)ದ ಅಂಶಗಳೇ ಒಳಗೊಂಡಿವೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲೇ ಕಾನೂನಿನ ಉದಯ, ನ್ಯಾಯದ ಉದಯ. ಪ್ರಾಣಿ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾದದ್ದು ಕಾಮ ಪ್ರವೃತ್ತಿ. ಅದು ಮದ್ದಿನ ಪುನಿ. ಅದರ ಅಪಾಯದ ಅಂಚಿನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಲು ವಿವಾಹದ ಉದಯವಾಯಿತು ಮತ್ತು ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ ಎಂಬ ಮಾಲ್ಯದ ಉದಯವಾಯಿತು. ನಾವು ಮಾಲ್ಯಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವ ಅನೇಕ ನೈತಿಕ ವಿಧಿಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಮಾನವ ಕುಲದ survivalಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿವೆ ಆದರೆ ಕಲಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಾಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಅವುಗಳ ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಬೆಲೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಲ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಗೂಢವೂ ಅಷ್ಟೇ ಗಾಢವೂ ಆಗಿರಬಹುದು. ಕಾಮ ಮತ್ತು ಮತ್ಸರಗಳೆಂಬ ಮದ್ದಿನ ಮನೆಗಳನ್ನು ತಣಗಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವು ಸಹಾಯವಾಗಿರಬಹುದು. ಸಂಗೀತ, ಕಲೆಗಳು ಕೊಡುವ ಬೇರೊಂದು ವಿಧವಾದ ಆನಂದವು ಪ್ರಳಯ ತಾಂಡವಕಾರಿಯಾದ ಕಾಮದಿಂದ ಚಿತ್ತವನ್ನು ವ್ಯಸ್ತಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ನಿಸರ್ಗ ಅವುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದೆ? ಕಾಮತ್ಯಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಆನಂದವನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದ ಸೋದರ ಎಂದೂ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದ ಕಾಮಾನಂದಕ್ಕಿಂತ ಸಾವಿರ ಪಾಲು ಹೆಚ್ಚು ಎಂದೂ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಅಧಿದೈವಿಕ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಾಲ್ಯಗಳು ಕೂಡ ಮನುಷ್ಯ ಜಾತಿಯ ಉಳಿಗಾಲಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿರಬಹುದು. Religion is the opium of the people ಎಂದು ಹೇಳಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ದೇವತ್ವಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದ ಕಾರ್ಲ್ ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ನ ಅನುಯಾಯಿ ಮತ್ತು ರಶಿಯನ್ ಕ್ರಾಂತಿಯ ನಾಯಕನೂ ಆದ ಲಿಯಾನ್ ಟ್ರಾಟ್ಸ್ಕಿ ಬರೆದ ರಶಿಯನ್ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ, ರಶಿಯದ ಹಳೆಯ ರೂರ್ ಸತ್ತೆ spiritual ದಿನಾಳಿಗಿರಿಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. Materialismನ ಅಧ್ಯಯನವಾದ ಟ್ರಾಟ್ಸ್ಕಿ spiritualನ ಅಗತ್ಯತೆಯ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ರಶಿಯದ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರರು ಬೈಬಲ್ಲಿನ ದೇವರನ್ನು ಪದಚ್ಯುತಗೊಳಿಸಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ನನ್ನೂ ಲೆನಿನ್‌ನನ್ನೂ ದೇವರ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದರು. ಅವರ ಬರವಣಿಗೆಗಳು ವೇದವಾದವು. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು religion ಬೇಕೇಬೇಕೆಂದು ಇದು ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆ ?

ನನ್ನ ತಾತ್ಪರ್ಯ ಇಷ್ಟೇ. ಆರ್ಥಿಕದಿಂದ ಧಾರ್ಮಿಕದವರೆಗೆ, ಕಲಾತ್ಮಕದಿಂದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕದ ವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನವ ಮೌಲ್ಯಗಳೂ ಜೀವನಮೌಲ್ಯಗಳೂ ಮಾನವಜಾತಿಯ ಉಳಿಗಾಲ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಗಾಲ (survival and success)ಗಳಿಗೆ ಅವು ಉಪಪ್ಪಂಭಕಗಳಾಗಿವೆ. Instinctನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡದ್ದಕ್ಕೆ ಅವು ಪೂರಕಗಳಾಗಿವೆ. ಮೌಲ್ಯಗಳೆಂಬವು ಕಲಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಅವು ಹೊಟ್ಟೆತುಂಬಿದ Romantic ಜನರ ಕನಸುಗಳಲ್ಲ. ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕಳೆದು ಹಾಕಿದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಮಾನವ ಜಾತಿಯೇ ಉಳಿಯ ಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ—ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಇಂದ್ರಿಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಸುಖದಿಂದ ತೃಪ್ತಿ ಹೊಂದದೆ ಮನುಷ್ಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಂಬತ್ತುವುದರಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸುಖದ ಕಡೆ ಒಲಿಯುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ಪರೋಪಕಾರದ ಕೆಲಸ, ಒಂದು ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣತಿ, ಒಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆ ಇವುಗಳಿಗಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ರಾಗ ದ್ವೇಷಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಹಿತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು biological function ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅನಶ್ಚ ಕತೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೂ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರದೆ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಬರಬೇಕಾದವುಗಳೆಂದೂ ನಾವು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವು ಎಷ್ಟೇ ಬಲವಾಗಿ ದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತ ಪ್ರಚೋದನೆಗಳಷ್ಟು ಬಲವಾದವುಗಳಲ್ಲ. ಮಾತೃತ್ವ ಬಹು ಬಲವಾದ ಭಾವನೆಯೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲ ಬಲ್ಲೆವು. 'ಕುಪುತ್ರೋ ಜಾಯೇತ ಕ್ವಚಿದಪಿ ಕುಮಾತಾ ನ ಭವತಿ' ಎಂದು ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕುಮಾರಿ ಮಾತೆಯರು ಮರುವಿಚಾರವಿಲ್ಲದೆ ಶಿಶುಪತ್ನಿ ಮಾಡುವರು. ಮೌಲ್ಯಗಳ ಬಳಿ ಅಷ್ಟು ದುರ್ಬಲವಾದದ್ದು, ಅದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕೃಷಿಮಾಡಬೇಕು, ಕಸಿಮಾಡಬೇಕು, ಕಳೆ ಕೀಳಬೇಕು. ತರಬೇತಿ ಯಿಂದ ಅದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಬೇಕು. ಮನುಷ್ಯನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವ formative ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಅವು ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಬೇಕು. ಈ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಧುನಿಕ ಮಾನವನಂತೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ. ಅದರಿಂದ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಷಯಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಜೀವ ನೋಪಾಯದ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಗತ್ಯ ನಿಜ. ಅದರೆ ಅದು ತಾಯಿ ಹುಲಿ ಮರಿಗೆ ಬೇಟೆಯಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಟ್ಟದ್ದೇ. ನಿಜವಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂದರೆ ಮೌಲ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣವೇ. ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ, ವಿಶದೀಕರಣ, ವಿಮರ್ಶೆ, ಪುನರ್ವಿಚಾರ ಇವೆಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಸತ್ಯ, ಕ್ಷಮೆ, ದಯೆ, ನ್ಯಾಯಾನ್ಯಾಯ ವಿವೇಕ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಮೂಲ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮಗು ಶಾಲೆಗೆ ಬರುವ ಮೊದಲೇ ಅದರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದೃಢಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದವು ಎಂಬುದು ನಿಜ. ಅದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ನೈತಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಾಜಕೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೇ ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಕಲಾ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣವಂತೂ ಶಿಕ್ಷಣದ ಉನ್ನತವಾದ ಕೆಲಸ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ವಿಷಯ ನಾನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಲಾರೆ. ಅದು ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವಕೀಯ, personal ಅನುಭವಕೋಟಿಯದು.

ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಇಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಉಸಿರುಕಟ್ಟಿಸುವ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ನಿನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆಯವರೆಗೆ ಕೆಲ ಮೂಲಭೂತ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದ ವರ್ಗಗಳು ಇಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಗುಹೋಗುಗಳಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮೇಲೇರುತ್ತಿವೆ. ಈ ಅಕಾರವಿಲ್ಲದ ಮಾನವ ಪದಾರ್ಥ ಅದರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಭಾಗ. ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾಯ್ದು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೌಲ್ಯಗಳ ತಳಹದಿಯಲ್ಲಿ ಅಕಾರ ಕೊಡುವುದು ಶಿಕ್ಷಣದ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ ಈ

ಜನರು ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಯಾವ ಮಾಲ್ಯಾಕಾರವನ್ನೂ ಹೊಂದದೆ ಹೊರಬಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಗಂಡಾಂತರ ಪ್ರಾಯವಾಗಬಹುದು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮತ್ತು ನಗರ ಜೀವನದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಆ ಜನನರ್ಗಗಳು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ದ್ದ ಅನಾದಿ ಜೀವನ ಮಾಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಉತ್ತರಭಾರತದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಗಲಭೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ವಿದೇಶೀಯನೊಬ್ಬ ಎನ್‌ಕಾಂಟರ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೇಖನ ಬರೆದಿದ್ದ. ಅದರಲ್ಲಿ ಆತ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಿಂದ ಬಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ, ಅಧಿಕತರವಾಗಿ, ಗಲಭೆಗಳ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ತಕ್ಕ ಮಾಲ್ಯ ತರಬೇತಿಯಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಪುರಾತನರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ 'ಸಾಕ್ಷರೋ ರಾಕ್ಷಸೋ ಭವೇತ್' ಅಕ್ಷರ ಬಂದ ಹುಂಬರು ರಾಕ್ಷಸರೇ ಆಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಸತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಳೇ ಮಾಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಹೊಸ ಮಾಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ಮುಂದೆ ಕಳಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಗುವ ಶಿಕ್ಷೆ. ಬುದ್ಧಿ ಬಲಿತು ಮಾಲ್ಯಕಲ್ಪನೆ ಇನ್ನೂ ಹುಟ್ಟದಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪ್ರಾಣಿಯಾದದ್ದನ್ನು ಹಿಂದೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಸ್ಥಿತಿ ಈಗ ಪುನಃ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಂತೂ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮಾಲ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿರಾಕಾರವಾದ ಈ ಮಾನವ ಸಾಮಗ್ರಿಗೆ ಮಾಲ್ಯಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಒಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಮಾಲ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹಿತಕರವಾದ ಮಾಲ್ಯಗಳು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಭಾರಮಾತ್ರವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮಿಸಬಹುದು. ನನ್ನ ತರುಣ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಮಿತ್ರನೊಬ್ಬನ ಹತ್ತಿರ ಮಾಲ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆತ ತನ್ನ ಒಂದು ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳಿದ. ಲಾರೆನ್ಸ್ ಆಫ್ ಆರೇಬಿಯಾ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಆತ ಹೋಗಿದ್ದ. ಅದರ ಒಂದು ದೃಶ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಾರೆನ್ಸ್ ತನ್ನ ಇಬ್ಬರು ಅರಬ ಸಂಗಡಿಗರೊಡನೆ ಮರಳು ಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಒಮ್ಮೆಲೇ ಅವನ ಒಬ್ಬ ಸಂಗಡಿಗ ಮರಳು ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮರಳಿನ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ (quick sand) ಕಾಲಿಟ್ಟು ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಮರಳಿನಲ್ಲಿ ಆತ ಮುಳುಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸಂಗಡಿಗ ಅವನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆಂದು ಧಾವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಲಾರೆನ್ಸ್ ಆತನನ್ನು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ನನ್ನ ಮಿತ್ರನನ್ನು ಮರಳಿನ ಸುಳಿ ನುಂಗುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲಾ ಎಂದಾತ ಹೇಳಿದರೆ ಲಾರೆನ್ಸ್, ಹೌದು, ನೀನು ಅವನನ್ನು ಹೊರಗೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅದರ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ ಅದು ನಿನ್ನನ್ನೂ ಎಳೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನೀನೂ ಹೋಗುತ್ತೀ ಹೊರತು ಅವನನ್ನು ಹೊರಗೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ಹೋಗಬೇಡ ಎಂದು ಉಪದೇಶಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಬಲವಂತದಿಂದ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. "ಮಿತ್ರನನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಿತ್ರ ಪ್ರಾಣ ಬಲಿಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಉದಾತ್ತ ಮಾಲ್ಯದ ಆಚರಣೆಗೆ ಹೊರಟವನನ್ನು ಲಾರೆನ್ಸ್ ನಿರ್ಘೋಷವಾಗಿ ತಡೆದದ್ದು ನನಗೆ ಹೇಸಿಗೆ ತಂದಿತು" ಎಂದು ನನ್ನ ಮಿತ್ರ ಹೇಳಿದ. ಅದರೆ ಮಿತ್ರನಿಗಾಗಿ ಜೀವಕೊಡುವುದು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗೌರವಾರ್ಹ ಮಾಲ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಕೆ.ವಿ. ಅಯ್ಯರರ ಶಾಂತಲಾ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ಸತ್ತೊಡನೆ ತಾವೂ ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಪಣತೊಟ್ಟ ಗರುಡರ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಓದುವಾಗ ಅದು ಆಹಾ! ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರೆ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಜೀವ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ಪುರುಷಾರ್ಥ? ಓಬೀರಾಯನ ಕಾಲದ ಈ ಮಾಲ್ಯವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದ ರಿಂದ ಯುರೋಪಿಯನ್ನರು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಯಶಸ್ಸಿಗಳಾದದ್ದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಚಲಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಲಾರೆನ್ಸ್ ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಹಗ್ಗ ಒಗೆದು ಮರಳಿನ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದವನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿಚಾರ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಗರುಡ ಹೋಗುವ ಮಾಲ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಜೀವಂತ ಉಳಿದ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸುವ ಚಿತ್ರ ಸ್ಪೈರ್ಸ್‌ವನ್ನು ಕೊಡುವ ಮಾಲ್ಯ survival ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಬಾಳುವಂಥಾದ್ದಲ್ಲವೆ?

ಸರ್ವಜ್ಞನ ' ಅಡಿಯ ಹಿಂದಿಡೆ ಸ್ವರ್ಗ ಅಡಿಯ ಹಿಂದಿಡೆ ನರಕ ' ಎಂಬ ಉದಾತ್ತ ಮಾಲ್ಯವೂ ಪುನ ವಿಚಾರಿಸಬೇಕಾದ್ದೇ. ಕೈ ಕೈ ಯುದ್ಧದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಬಾಳುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಮಾಲ್ಯವೇಗವಾದ ವಾಹನ. ದೂರದಿಂದ ಘಾತಿಸುವ ಅಯುಧಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು. ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರೂ ಮುಸ್ಲಿಮರೂ ' ಅಡಿಯ ಹಿಂದಿಡೆ ನರಕ ' ಎಂಬ ಮಾಲ್ಯವನ್ನು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ತ್ಯಜಿಸಿ ಮುನ್ನಡೆ ಹಿನ್ನಡೆಗಳ ಹೊಸ ಮಿಲಿಟರಿ ಮಾಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮಾನವ ಜೀವಗಳನ್ನೂ ಉಳಿಸಿದರು. ಹೆಚ್ಚು ಯುದ್ಧಗಳನ್ನೂ ಗೆದ್ದರು. ನಾವು ' ಅಡಿಯ ಹಿಂದಿಡೆ ನರಕದ ' ಮಾಲ್ಯವನ್ನು ನಚ್ಚಿ ಎಷ್ಟೋ ಯುದ್ಧಗಳಲ್ಲಿ ಸೋತೆವು. 1962ರಲ್ಲಿ ಕೂತ ಈ ಅಡಿಯ ಹಿಂದಿಡೆ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೆಂದು ಹೆದರಿಯೇ ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅನಮಾನಕರವಾದ ಸೋಲನ್ನು ಕಂಡೆವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಮಾತೃದೇವೋಭವ, ಪಿತೃದೇವೋಭವ ಮತ್ತು ಆಚಾರ್ಯದೇವೋಭವ ಎಂಬ ಮಾಲ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಚಾರವೂ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕುಟುಂಬ ಘಟಕಗಳೂ ದೂರದೂರದ ಗುರುಕುಲಗಳೂ ಇದ್ದಾಗ ಈ ಮಾಲ್ಯಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿತ್ತು. ಈಗ ಅದು ನಿರರ್ಥಕ ಭಾರವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಗುರುಗಳ ಮುಖ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಮಾಲ್ಯಗಳು ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ೧೫-೧೬ರ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಯುವಕ ಬರಿಗೈಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ತೇಲಿಯಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಆಶೀರ್ವದಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ನಲುವತ್ತಾದರೂ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳದೆ ಏನೂ ಮಾಡಲು ಧೈರ್ಯಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಮನುಷ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಯಶಸ್ವಿಯಾದದ್ದು ಏನುಶ್ಚರ್ಮ ? ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ತಂದೆ. ಆದರೂ ಈ ಮಾಲ್ಯ ಹೋಗಬೇಕೆನ್ನುತ್ತೇನೆ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಕುವಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಆನಂದವೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಕಿದ್ದರೆ ಸಾರ್ಥಕ ಎಂಬುದಾಗಿ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ಮಕ್ಕಳು ನಮ್ಮ ಸೆರಗಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡರೆ ಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಬಾರದು. ಈ ಹೊಸ ಮಾಲ್ಯವು ತನ್ನ ಮುಪ್ಪನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಪಕೊಟ್ಟ ಯಯಾತಿಯ ಮಾಲ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹಿರಿದೆಂದು ತೋರುವುದಲ್ಲವೆ ? ಇಂದಿನ ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ನೆಪಾಟಿಸಂ ಮೊದಲಾದ ದುರ್ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಖಂಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮಿತಿಮೀರಿದ ಕುಟುಂಬವಾತ್ಸಲ್ಯವೇ ಈ ದುರ್ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಮಾತೃದೇವೋಭವ ಮೊದಲಾದ ಮಾಲ್ಯಗಳು ಸಂಕುಚಿತ ಕುಟುಂಬ ಭಾವವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಸಾಧನಗಳಾಗಿವೆ. ಮಾತೃದೇವೋಭವವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೆಪಾಟಿಸಂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಇಂಥಾ ಕಾಲ ವಿರುದ್ಧ ಮಾಲ್ಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮನಸ್ಸು ಗಟ್ಟಿಗೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲೇ ಆ ಮಾಲ್ಯಗಳ ಅತಿಯಾದ ಹಿಡಿತದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಪಾರುಗಾಣಿಸುವುದು ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಾರ್ಯವೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಭಾರವಾದ ಮಾಲ್ಯಗಳ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಡೋಣ. ಕೆಲ ಮಹತ್ವದ ಮಾಲ್ಯಗಳ ಅಭಾವದಿಂದ ಭಾರತೀಯರು ಬಳಲುತ್ತಿರುವುದನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕು. ಬುದ್ಧನ ದೇಶದವರಾದ ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯರ ಯಾತನೆಗಳಿಗೆ ಕರಗುವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಾಲ್ಯವನ್ನು ಮರೆತೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೊರತೆಯಾಗಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾಲ್ಯ ನೈತಿಕ ಧೈರ್ಯದ ಅಭಾವ. ನೀರದ ಚೌಧುರಿಯವರು Hindu Mind ಎಂಬ ಸುತ್ತಲೂ ಲತ್ತೆ ಕೊಡುವ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗಿಂತ ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ನೈತಿಕ

ಧೈರ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ವಿದೇಶೀಯರಿಗೆ ಹಿಂದುಗಳಿಗಿಂತ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಹೆಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಕಾರಣ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಮುಸ್ಲಿಂ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿ ಹಮೀದ ದಲವಯಿಯವರೂ ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಗಾಮಿ ಮುಸ್ಲಿಮರು ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ. ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಸಿದ್ಧರೇ. ಆದರೆ ಧೈರ್ಯದೇ ಕೊರತೆ. ಅಪಾಯದ ಎದುರಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕನೆ ನಿರಾಶರಾಗದಿರುವುದೇ ಧೈರ್ಯ. ಶಾರ್ಯವಿದ್ದರೂ ಧೈರ್ಯದ ಅಭಾವದಿಂದ ನಾವು ಸೋತ ಯುದ್ಧಗಳೆಷ್ಟೋ, ಸೋತ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಅಟಗಳೆಷ್ಟೋ.

ಮೌಲ್ಯಗಳ ರಕ್ಷಣೆ, ಪೋಷಣೆ, ನವಮೌಲ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ, ನಿರರ್ಥಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ನಿರಸನ ಮೊದಲಾದ ಇವೆಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕೆಲಸಗಳಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಈಗೇನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ನಿರಾಶಾದಾಯಕ ಸಂಗತಿಗಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಯಾವ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೋ ಆ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಸ್ವತಃ ಶಿಕ್ಷಣಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟೇ? ಎಲ್ಲಾ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಪ್ರಯೋಜನ ಒಂದು ಮನಸ್ಸುಮಾಧಾನ, ಒಂದು ಅಲಾಕಿಕ ತೃಪ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಮೌಲ್ಯಗಳ ತಾಯಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ. ಮಾತುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡುವುದೇ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ. ಆದರೆ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳವರೆಗೆ ವಿಷಯಜ್ಞಾನಕ್ಕಿಂತ ಮಾರ್ಕು ಗಿಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಜ್ಞಾನಕ್ಕಿಂತ ಡಿಗ್ರಿಗೆ ಮುಹತ್ತವಿರುವಾಗ ಮೌಲ್ಯ ಎಲ್ಲಿ ನಿಂತೀತು? ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಅದೇನು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಯಾಕೆ ಓದಿ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀ ಎನ್ನುವ ಗುರುಗಳೂ ನೋಟು ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ ಎಂಬ ಶಿಷ್ಯರೂ ಫಲಿತಾಂಶ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಗ್ರೇಸ್ ಮಾರ್ಕು ಕೊಟ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜು ಹೆಚ್ಚಿಸಿರಿ ಎನ್ನುವ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳೂ ಎಂಥಾ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಲ್ಲವು? ಶಿಕ್ಷಣ ಇಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಅದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಶ್ರಮ ವ್ಯಯದಿಂದ ಅದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವುದು ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಉದ್ದೇಶ. ಅದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಓದಿ ಅದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮಾರ್ಕು ಹೊಂದುವುದು ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುರಿಯೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ದಾಸರು. ಕಾಲವೇ ಹಾಗಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ, ಎಂಬ ಉತ್ತರ ಬರುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ. ಆದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ದಾಸ್ಯದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಲು ಮೌಲ್ಯಗಳೇ ಬೇಕಲ್ಲವೆ? ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಬಾಯಿಪಾಠದ ವಾತಾವರಣದಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿ ಮುಕ್ತ ಚರ್ಚೆ, ಸಾಧನೆ, performance ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಲಾರದೆ? ಈಗಿಗಿಂತ ಒಳ್ಳೇ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು ನೆರವಾಗಲಾರವೇ? ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಬದಲು ನಿತ್ಯಭ್ಯಾಸದ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಅಮೇರಿಕದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತರಲಾಗದೆ? ಈ ಬಗೆಯ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಕೂಡ ಆ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಪೂರೈಸದೆ ಮತ್ತೆ ಹಳೇ ಕಂಬಿಗೇ ನಮ್ಮ ರೈಲು ಬಂದು ಕೂಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಈಗಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಪ್ರಥಮ ವರ್ಗದ ಜನರನ್ನು ತರಬೇಕು. ಆದರೂ ಪ್ರಥಮ ವರ್ಗದ ಮಾನವ ಸಾಮಗ್ರಿ ವಿದೇಶಗಳಿಗೆ ರಫ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜನರ ಬುದ್ಧಿ ಮಟ್ಟ ಬೇರಾವ ದೇಶಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ ಅದು ನೋಬೆಲ್ ಬಹುಮಾನ ತರಲು ಸಮರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಅಭಾವದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಅದು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅರಳದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಭಯ ವಾತಾವರಣವಿಲ್ಲ. ಮೌಲ್ಯಗಳ ಬೆಳ

ವಣಿಗೆಗೆ ಪೋಷಕವಾದ ಬಹಿರಂಗ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಬದಲು ಒಳಸಂಚಿನಿಂದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗಿಟ್ಟಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. Spiritual—ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಈ ದೇಶ stark materialism-ಶುದ್ಧ ಭೌತಿಕ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಶತಪ್ರಯತ್ನ ಬೇಕು. ಅದರ ಕಷ್ಟವನ್ನೆಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಣ ರಂಗದಲ್ಲಿರುವವರೇ ಹೊರಬೇಕಾದರೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೀತಿಯ ಬೆಂಬಲ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕ ಏನೇ ಸಸಿ ನಟ್ಟರೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗೆ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಸ್ಥಿತಿ ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಹೊರಗೆ ಬಂದೊಡನೆ ಸಸಿ ಬಣಗಿ ಹೋದೀತು.

ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವವರೆಗೆ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಷೇತ್ರದೊಳಗಿಗಿಂತಲೂ ಹೊರಗೆ ಬೆಳೆಯಬಹುದಷ್ಟೇ. ಕಾರಂತರ ಹಾಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಈಚೆಗಿನ ಕೆಲ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ನಾಯಕರ ಹಾಗೆ ತಮ್ಮ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ತಾವೇ ಹುಡುಕಿ ತೆಗೆದು, ಕಷ್ಟವೇನೇ ಬಂದರೂ ಆ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಂಬತ್ತಿ, ಅದರಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಲೋಕೋತ್ತರ ಸಮಾಧಾನವೇ ತಮಗೆ ಸಾಕೆನ್ನುವ ಅಪರೂಪ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೇ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಆಧಾರಸ್ತಂಭವಾಗಬಹುದಷ್ಟೇ. ಆದರೆ ಅಷ್ಟು ಸಾಲದು. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಉನ್ನತಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಂಶ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಮುಖಪಾಕಿ ನಡೆಯುವವರಿರಬೇಕು. ನಂಬಿದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬಾಯಿಯಿಂದ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಆಮೇಲೆ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಕಾರಣಗಳ ನೆನಪೇ ಆ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ನಡೆಯುವವರ ಮುಂದಾಳಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮೌಲ್ಯ ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ನೈತಿಕ ಧೈರ್ಯವನ್ನೂ ಆಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಬೆಲೆ ತೆರುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗದೆ ನಮ್ಮನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಎಲ್ಲರ ನಿಜವಾದ ರಕ್ಷಣೆ, ವಿಕಾಸ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬೈಬಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಜೀವ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬವರು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಜೀವ ಕೊಡುವವರು ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ವಿಕಾಸ ಹೊಂದದ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ದೇನೂ, ಏಕಮಾತ್ರ ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೊಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆಗೆ ತತ್ಸಾರ ಇಲ್ಲ ಎಂದಾದಮೇಲೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಭವವಾದೀತು. ಆದರೂ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಿಲ್ಲದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಯತ್ನವಾದರೂ ಸಫಲವಾಗಬಹುದೇ ಎಂಬುದು ಸಂಶಯ.

ಸಜೀವನಾದ ಮತ್ತು ನಿಜವಾದ ಶಿಕ್ಷಣವು ವ್ಯಕ್ತಿ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಗುಣ ರಾಷ್ಟ್ರ ಅಥವಾ ಮಾನವತೆ, ಜನತೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಘಟಕಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ನಮ್ಮ ನಿಲುವಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ವಿರೋಧವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮೂರು ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಶಿಕ್ಷಣವೇ ನಿಜವಾದ ಸಜೀವ ಶಿಕ್ಷಣವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗುವುದು. ಅದು ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲ ಸಪ್ತ ಗುಣಗಳನ್ನು ಜೀವನ ಸಂಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಅಣಿಮಾಡಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ತನ್ನ ಸುತ್ತಲಿನ ಜನರಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಮಾನವೀಯ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಚೈತನ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ವಿಶ್ವಬಾಂಧವ್ಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗುತ್ತಾನೆ. ಯಾವ ಜನಾಂಗದ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಂದು ಘಟಕವಾಗಿ ಕೆಂತ್ತರೂ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ಈ ವಿಶಾಲವಾದ ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣವಾದ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಎಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ನಾವು ಏನನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇವೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದು.

ಮೂಲ : ' ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಮತ್ತು ತಾಯಿಯವರ ವಿಚಾರಗಳು ' (ಅನುವಾದಕರು : ಎಲ್. ಜಿ. ಮೊಕ್ತಾಲಿ.) ಪು. 10

